

(SPA1/1)

“Ref worden? Ge zijt zot!”

ONZE MAN VOLGT ZELF EEN REFCURSUS OM UIT TE ZOEKEN WAAROM IEMAND NU NOG WIL FLUITEN

BRUGGE • Geen scheidsrechters, geen competitie. Maar waarom zou iemand nog een referee willen worden? Om voor enkele euro's het risico te lopen uitgekafferd te worden? Om aan de schandpaal te worden genageld in een open brief van een bekend sportjournalist? Of erger nog: de kans te lopen fysiek aangevallen te worden? Om dat te weten te komen, schreven we ons zelf in voor een scheidsrechters-cursus en mengden we ons tussen kandidaat-referees. En dat in de sport waarin de scheidsrechters het minst verdienen: basketbal.

Word ref in 45 uur

BRUGGE • Om voldoende instroom van nieuwe basketbalrefs te hebben, bedacht het Comité Provinciale Scheidsrechters (CPS) een uniek concept. In plaats van een maandenlange cursus, met telkens de verplaatsingen van en naar de opleiding, organiseert het nu 'Word ref in één weekend'. Na een doorgedreven 'bootcamp' van 45 uur – inclusief twee overnachtingen – kan je op zondagmiddag je diploma behalen en een week later al – onder begeleiding van een ervaren *silver ref* – in actie komen. Dit jaar schreven 25 kandidaten zich in. CPS-secretaris Eddy Vandermeersch: “Minder dan gehoopt. In 2014 waren er 35 en vorig jaar 36, maar we hebben er nog altijd meer dan in de andere provincies. Antwerpen, die ons concept nu overneemt, had er enkele weken geleden maar 12 en vorig jaar zelfs géén.” (ON)

DOOR OLIVIER NEESE

“Ge zijt zot!” Dat was de reactie van mijn ouders toen ze hoorden dat ik me zou inschrijven voor de cursus van scheidsrechter. “Om op je kop te krijgen én ook nog kans te maken aangevallen te worden? Steek je vrije tijd toch in andere zaken.” Maar enige koppigheid is me niet vreemd en ik schrijf me in voor de cursus ‘Word scheidsrechter in één weekend’ in Brugge (zie kader hiernaast, red.).

Helemaal onbeslagen kom ik niet aan de start van de opleiding. Heel mijn jeugd heb ik basketbal gespeeld bij het toenmalige BC Damme, tot de liefde voor de vriendin groter werd dan die voor de oranje bal. Maar als sportjournalist bleef ik voeling houden met de sport, al was het vanuit een ander perspectief. “Je weet toch dat je nooit meer over basketbal zal mogen schrijven als je zondag niet slaagt in het examen, hé”, wordt er gelachen als ik me vrijdagavond aanmeld in het complex Sport Vlaanderen in Brugge.

12 EURO

Op de inschrijvingslijst prijken de namen van 25 kandidaat-scheidsrechters. Wanneer iedereen zich heeft aangemeld en geïnstalleerd

in de kamers, zie ik voor het eerst alle medecursisten. Alle leeftijden, maten en gewichten en zelfs niet-West-Vlamingen, zoals Kevin Verstraten (29) uit Genk. “Na zes jaar in de VS gewoon te hebben, wil ik nu mijn scheidsrechtershobby weer oppikken”, vertelt de

“Je hebt de regels, maar het belangrijkste is het aanvoelen van de wedstrijd”

SERGE VANDEMAELE

29-jarige Limburger. “Maar om opnieuw te mogen fluiten, moest ik van mijn eigen provinciaal bestuur nog eens de cursus volgen. Dat begrijp ik wel, want in zes jaar zijn de reglementen wel wat aangepast. En voor mezelf is het goed om me weer aan te passen aan de Europese regels, want in de VS heb ik ook gefloten en daar gelden andere regels en signalen. Maar in mijn regio duurde de kortste cursus drie weken. Dit systeem – een weekend met twee overnachtingen – sprak me meteen aan.

Mijn motivatie? Het is een fantastische hobby én ik vind het voor een (oud-)basketballer – ik speel zelf nog bij eerste provincialer Hades BBC – eigenlijk een makkelijke manier om een centje bij te verdienen.”

Maar wie denkt rijk te zullen worden van het arbitreran, moeten we ontgoochelen. Voor een jeugdwedstrijd – die met alle formaliteiten toch al snel twee uur in beslag neemt – krijgt een scheidsrechter 12 euro, voor een seniorwedstrijd 22 euro. Voor zijn verplaatsingskosten mag je 25 cent per kilometer aanrekenen. Daarmee verdienen ze opmerkelijk minder dan hun voetbal- of volleybalcollaga's. (zie kader, red.)

FUNDAMENTALS

In het auditorium krijgen we een twee centimeter dikke cursus, vol slides met de algemene principes van het spel, de overtredingen en fouten, de administratie en de signalisatie. Lesgever **Serge Vandemaële**, gewezen nationaal scheidsrechter: “Je hebt de regels, maar het belangrijkste is het aanvoelen van de wedstrijd en het gebruiken van je gezond verstand. Een ref heeft bijvoorbeeld het wapen van de technische fout, maar we raden aan om daar heel zuinig mee te zijn. Wie respect geeft, zal

er ook krijgen. Met communiceren zal je veel verder geraken. *The best call is no call.*”

De papieren cursus is een ware kopbreker. Niet alleen had de overkoepelende Vlaamse Basketballiga een gedateerde versie afgeleverd, sommige zinnen moet je ook driemaal lezen om ze te begrijpen. *De gelegenheid om een inworp voor wisselend balbezit uit te voeren, vervalt wanneer de ploeg die mag inwerpen de inworpregels overtreedt. Een fout van een van beide ploegen gedurende een wisselde balbezit procedure doet niet het recht op de volgende inworp verliezen.* Niet alleen de cursus, maar ook de taal is duidelijk gedateerd, denk ik.

Bovendien krijgt mijn zelfvertrouwen een ferme deuk. Ik dacht dat het spel nog weinig geheimen voor me had, maar helaas. Wat coaches aanleren – en dus de spelers en het publiek denken –, blijkt niet altijd overeen te stemmen met de effectieve regels. “Och, je weet toch dat een coach niets van de regels kent?” lacht iemand van het CPS-bestuur. Maar achter die lach merk ik wel dat scheidsrechters niet altijd even hoog oplopen met sommige coaches. “In plaats van jeugdspelers zoneverdediging of screens aan te leren, zouden ze beter de nadruk leggen op de fundamen-

BRUGGE 26 nieuwe West-Vlaamse basketbalscheidsrechters in één week tijd

Het Comité Provinciale Scheidsrechters mag 26 nieuwe leden verwelkomen: een ref die overstapte van Oost- naar West-Vlaanderen, drie ex-refs die zonder opleiding succesvol het examen aflegden en 22 geslaagde cursisten. We zien die laatste hier met een deel van het CPS en enkele lesgevers. De geslaagde cursisten zijn Emile Declercq (Kortrijk), Laura Schoreel (Kortrijk), Jürgen Parmenier (Moorsele), Dries Van De Winkel (Zedelgem), Olivier Neese (Brugge), Lowie Breyne (Koksijde), Maxim Watteyn (Kortrijk), Ewout Asamyn (Kortrijk), Amber Gheysen (Kuurne), Koen Billiaert (Roeselare), Kyra Billiaert (Roeselare), Laura Vandekerckhove (Ichtegem), Ward Lefever (Roeselare), Briek Keters (Beveren aan de IJzer), Matthijs Vlyminckx (Sint-Andries), Lander Depraetere (Sint-Denijs), Eva Parmentier (Wevelgem), Cassandra Bouckaert (Moorsele), Zoë Deduytschaeve (Heule), Marie Hoogmartens (Hoogledede), Emma Buyse (Bissegem) en Mark Vroman (Izegem). Geslaagde ex-refs: Eline Verschuere (Marke), Jens Vanwijnsberghe (Rumbeke) en Thomas Declercq (Kortrijk). (Foto Tom)

(SPA1/2)

225 refs voor 11.000 matches

BRUGGE • West-Vlaanderen telt sinds vorig weekend 225 basketbalrefs. "In tegenstelling tot de andere provincies kunnen wij garanderen dat er ook dit seizoen vanaf de U14 zeker twee scheidsrechters op iedere basketbalwedstrijd zullen hebben. Toch wel straf, want op jaarbasis spreken we over zo'n 11.000 matches." (ON)

tals. Wat wij nog allemaal moeten afluiten: het is erg, hoor. Vaak moeten wij hen het juiste tonen. Ook opleiding geven behoort tot onze taken... Ik bedenk me: als ik straks een volgens het reglement perfect correcte beslissing neem, heb ik de kans dat een groot deel van het publiek, spelers en coaches me uit onwetendheid verbaal op de korrel zullen nemen. Mochten alle spelers en coaches eenmaal in hun leven deze cursus volgen, zouden er al veel discussies verdwijnen, denk ik.

CLUBKAS SPIJZEN

Dat geven ook de jongste kandidaten – liefst 13 van de 25 kandidaten zijn immers jonger dan 18 jaar – aan als een van hun hoofdredenen. "Om de scheidsrechters beter te begrijpen, ervaring op te doen en ook om onze club te helpen." Club helpen? Wel, elke vereniging is verplicht om enkele scheidsrechters af te leveren, anders wordt het daarvoor beboet. Zij die wél scheidsrechters afleveren, worden beloond met 250 euro, gespreid over 10 maanden. En dat hebben sommige clubs meer oog voor dan anderen...

De meeste cursisten hebben allemaal een band met de sport: of ze zijn speler, ex-speler of begeleider van hun kinderen. **Jürgen Parmentier** (42) uit Moorsele en **Koen Billaert** (46) uit Roeselare zijn zulke *basketpapa's*. Die laat-

Hoeveel verdienen de scheidsrechters in de provinciale reeksen?

	Voetbal	Volleybal	Basketbal
Jeugdwedstrijd	22 €	22 €	12 €
Seniorwedstrijd	25 € (3de en 4de prov.) 29 € (1ste en 2de prov.)	32 €	22 €
Kilometervergoeding	0,46 €/km	0,33 €/km	0,25 €/km

ste, oud-jeugdspeler bij Sunair Oostende en nog altijd lid van het orkestje van BC Oostende, volgt samen met zijn 14-jarige dochter **Kyara** de cursus. "Mijn dochter – die studeert aan de Topsport-school in Antwerpen – wilde de cursus volgen en ik zei: *ik ga mee*. Ze geloofde me niet, maar kijk... (*lacht*) Nu fluit ik soms als eens een wedstrijd als *clubref* bij Wyte-wa Roeselare, maar ik denk dat het grijze scheidsrechterstruitje straks meer respect zal afdwingen. En eigenlijk droom ik ervan om straks samen te kunnen fluiten met mijn dochter."

Voor **Dries Van De Winkel** (28) uit Zedelgem is het dan weer een manier om actief te blijven in zijn sport. "Door mijn job kan ik tijdens de week nog amper trainen", zegt hij. "Met mijn club BT Kortemark heb ik afgesproken dat ik wel wil inspringen als ze in spelersnood zouden zitten, maar scheidsrechteren is voor mij een prima alternatief."

Het CPS maakt er ook geen geheim van dat ze vooral op zoek zijn naar dit profiel: spelers die op het einde van hun carrière scheidsrechters worden. "Stroppers zijn de beste boswachters, hé."

AMERICAN FOOTBALL

Maar een band hebben met basketbal is geen noodzaak. Dat bewijst **Mark Vroman** (32) uit Izegem, de vreemde eend in de bijt. "Ik heb nog nooit basket gespeeld en ik heb ook geen kinderen die basketten. Drie weken geleden hoorde ik van vrienden dat deze sport wat krap in scheidsrechters zit. Toen ik dat hoorde, keek naar mijn echtgenote en ze knikte instemmend. En enkele dagen voor de start van de cursus heb ik ingeschreven. Dat leek me wel een uitdaging. (*lacht*) Maar arbitrerem is me niet vreemd. Ik ben een van de weinige scheidsrechters in de

Belgische competitie van het american football. Beide sporten zou ik willen combineren. Uiteindelijk is basketbal ook een Amerikaanse sport, hé." (*lacht*) Voor **Bart Coussemont**, een van de lesgevers, is zijn missie niet onhaalbaar. "Zeventien jaar heb ik in eerste klasse gefloten, terwijl ik zelf amper vier jaar heb gebasket. Als je er alles voor over hebt, kan je heel ver geraken. Sinds dit jaar ben ik de *aanduidder* van de scheidsrechters in eerste klasse. Nu ik nationaal gestopt ben is er geen West-Vlaamse scheidsrech-

"Basketbal? Nooit gespeeld. Als ref in het american football leek dit me wel een uitdaging"

MARK VROMAN

ter meer op het hoogste niveau. Ik hoop dat ik snel een West-Vlaming zal kunnen aanduiden..." Maar opvallend: bij een rondvraag zegt niemand dat hij of zij de ambitie heeft om carrière te maken als scheidsrechter. CPS-voorzitter **Xavier Bernard**: "Wie er voor gaat, kan heel snel stijgen. Zeker bij de dames. Daarom zijn we ook gelukkig dat we negen meisjes/dames mochten verwelkomen."

EEN DUBBELE NUL

De examenstress verhoogt op zondagmorgen, zeker bij de jongeren. Wanneer iedereen nog ligt te slapen, sluipt een van de meisjes naar de gang om daar met het lichtje van haar gsm nog eens de cursus te bladeren. Gezworen dat ik na mijn studies nooit nog zou blok-

ken, zit ik zondagmorgen tijdens het ontbijt met de bundel slides voor me. Maar voor het afleggen van de grote test staan eerst nog praktijklessen op een basketbalterrein op het programma. Van het aanleren van korte, stevige fluitsignalen – tot frustratie van de in de buurt spelende zaalvoetbalploegen, die niet meer weten welk signaal te volgen – tot het leren hoe je de uit de NBA overgewaarde rugnummers 45, 88 of dubbel 0 moet uitbeelden...

DRIE MAXIMUMS

Om 14 uur is het grote moment aangebroken. Om geslaagd te zijn, moet je minstens 14 op 20 meerkeuzevragen correct hebben. "Het examen is een mix van basisvragen, vragen voor zij die heel goed opgelet hebben en enkele instinkers", zegt CPS-voorzitter **Xavier Bernard**. "We zouden gerust een examen kunnen opstellen, waarbij er niemand door zou zijn, maar we willen scheidsrechters aantrekken, niet afstoten. Maar dit jaar hebben we een uitzonderlijke lichting. Behalve één iemand, die vroegtijdig de cursus verlaten heeft, is iedereen geslaagd. En er zijn zelfs drie kandidaten met het maximum: **Koen Billiaert** uit Roeselare, **Laura Vandekerckhove** uit Ichtegem en **Luk Nowak** uit Schelle." Zelf haal ik 17 op 20 en mag me vanaf nu scheidsrechter noemen, al gebruiken sommige supporters liever de synoniemen 'blinde mol' en 'amateur'. Maar nog meer dan het resultaat, zullen mij vooral mijn 24 medekandidaten me bijhouden. Geen gefrustreerden of machtswellustelingen, zoals er wel eens vanuit de tribune geroepen durft te worden, maar wel mensen met een eigen verhaal en motivatie. En met één gemene deler: liefde voor het basketbal.

Marc Foucart. (Foto Bart)

MARC FOUCART OVERLEDEN

Meest succesvolle damescoach ooit uit het basketbal

WAREGEM/KORTRIJK/DEERLIJK

Basketcoach Marc Foucart is zondag 4 september op 64-jarige leeftijd overleden. Een acute longontsteking werd hem fataal na een maandenlang gevecht tegen kanker. Hij was de meest succesvolle basketcoach uit de geschiedenis van het Belgische damesbasketbal. Hij woonde in Oudenaarde, maar bezorgde heel wat West-Vlaamse teams grote successen. Zelf startte hij zijn eigen actieve carrière bij Robot Eine en sloot die af bij Oudenaarde, waar hij dus nu nog woonde. Daar begon hij ook zijn trainerscarrière bij de U12. Hij was er zes jaar jeugdcoördinator en was er door de jaren heen coach van de dames en de heren tot in tweede nationale. Vervolgens verhuisde hij naar onze provincie en met Soubry Kortrijk behaalde hij in de periode van 1993-1998 maar liefst twee landstitels en drie keer de Beker van België. Bij Waregem voegde hij daar later nog één titel en twee keer de beker aan toe. Bij Saint Servais pakte hij maar liefst drie keer de dubbel en haalde de achtste finale in de Europabeker. Mede door deze enorme erelijst werd hij maar liefst elf keer verkozen tot coach van het jaar. Ook zijn dochters zijn actief in het basketbal. De jongste Lisa (23) speelt bij topklasser Dynamite Deerlijk en Eline (26) bij de tweede ploeg van DS Waregem die in eerste landelijke uitkomt. De verslagenheid is uiteraard groot. Marc Foucart was niet enkel als basketbalcoach een vermaard man, ook naast het veld werd hij door iedereen geapprecieerd. "Marc was naast topcoach een warme, joviale en goedlachse man. Hij zal enorm worden gemist", reageerde men bij DS Waregem. Van Marc Foucart wordt afscheid genomen in intieme kring.

Naast de vele theorie kregen de kandidaat-scheidsrechters ook praktijklessen : van leren fluiten tot het geven van de correcte signalen... (Foto Tom)